

**«JAMOAT SALOMATLIGI VA SOG’LIQNI SAQLASH IQTISODIYOTI» FANIDAN
MASHGULOTLARNI INTERFAOL O’YINIDAN FOYDALANIB O’TISHNING
AFZALLIKLARI**

Hakimova Xonbuvi Xakimovna

«Jamoat salomatligi va sog’liqni saqlash menejmenti» kafedrası katta o’qituvchisi

hakimovahonbuvi@gmail.com

Turayev Sherali pediatriya fakulteti 405-guruh talabasi

Samarqand davlat tibbiyot universiteti

ANNOTASIYA: Ushbu maqolada tibbiyot oliygohlarida o’qitish va nazorat qilishning interfaol usullari bo’yicha materiallar, assimilyasiyani o’z-o’zini nazorat qilish uchun savollar, mustaqil ish uchun topshriqlar, adabiyotlar va ilovalar keltirilgan. Tibbiyot oliy o’quv yurtlari professot-o’qituvchilari, shu jumladan psixologik- pedagogic malakasini oshirish tizimida malaka oshirayotganlar, oliy ta’lim muassasalarining o’quv amaliyotiga interfaol usullarni moslashtirish va joriy etish masalalari bilan qiziqqan magistrantlar uchun tavsiya etiladi.

KALIT SO’ZLAR: Oliy ta’lim, o’qitishning interfaol usullari, kasbiy kompetentsiya, o’rganish motivatsiyasi.

KIRISH: Umumiy madaniy va kasbiy kompetentsiyalar tizimiga ega, mustaqil kasbiy faoliyatga layoqatli va tayyor malakali mutaxassisni tayyorlash, asosan: birlamchi tibbiy-sanitariya yordami; shoshilinch; tez yordam, shu jumladan ixtisoslashtirilgan tibbiy yordam; shuningdek, tegishli mutaxassislik bo’yicha malaka tavsiflariga muvofiq ixtisoslashtirilgan, shu jumladan yuqori texnologiyali tibbiy yordam kursatishning samaradorligini oshirishda ahamiyatlidir.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA METODOLOGIYA

O’zbekiston Respublikasi fuqarolarining ta’lim sohasidagi davlat siyosati sohasida oliy kasb-hunar ta’limining amalga oshirilayotgan islohoti yangi vazifalarni qo’yimoqda va o’quv-pedagogik jarayonda jiddiy o’zgarishlarga olib kelmoqda. Amalga oshirilayotgan islohotlarning ijobiy tomonlari oliy ta’lim o’qituvchilari tomonidan qo’lga kiritilgan qiziqarli natijalarga olib keladi, lekin ayni paytda pedagogik jarayonga innovatsion usullarni joriy etish uchun chuqur har tomonlama tahlil qilishni talab qiladi.

NATIJALAR

Natijada, muhim mahalliy va xorijiy tajribaga asoslanib, interfaol ta'lim shakllarini an'anaviy klassik ta'lim shakllari, shu jumladan ma'ruza va seminarlar bilan birgalikda qo'llash maqsadga muvofiqdir, bu esa fanni har tomonlama o'zlashtirishga va asosiy bilimlarni egallashga olib keladi. bilim. Interfaol shakllarning xilma-xilligi (testlar, keys tizimlari, ma'ruzalar, muhokamalar, loyihalarni himoya qilish va boshqalar) orasida eng qiziqarlisi biznes o'yinidan foydalanishdir. Buning sababi shundaki, ishbilarmonlik o'yini o'quvchining individual qobiliyatlarini jamoada ishlash, vazifalarni taqsimlash va boshqa jamoa a'zolarining ishini tashkil etish qobiliyatini uyg'unlashtirish zarurligini birlashtiradi.

MUHOKAMA

Eng qizig'i, o'rta va oliy ta'limda ham keng qo'llaniladigan interaktiv ta'lim shakllaridan foydalanishdir. Interfaol shakllarning afzalligi o'quvchilarni materialni o'zlashtirish jarayoniga jalb qilishdir, bunda talabani rag'batlantirishning hojati yo'q, chunki uning o'zi nima bo'layotganiga qiziqadi. Shu bilan birga, bir qator mualliflarning fikriga ko'ra, interaktiv ta'lim shakllari bir qator kamchiliklarga ega. Materiallar faqat o'zlashtirishni osonlashtiradigan, ammo kuch, qat'iyatlik, mustaqil ishlash qobiliyatini talab qilmaydigan qiziqarli, ma'lumotli shaklda taqdim etilganligi sababli, ma'ruza va o'z-o'zini o'qitishdan foydalanmasdan faqat interfaol shakllarga moyillik bilan o'qitishda ustuvorlik. o'quvchilarning ta'lim-tarbiya jarayonining muhim tarkibiy qismi sifatida o'quvchida fikrlash, muammoga kompleks yondashish, bilimlarni faoliyat amaliyotiga singdirish, mustaqil qaror qabul qilish ko'nikmasining shakllanmasligiga olib keladi. Qisman, raqobat g'oyasi ko'pchilik talabalar uchun jozibali, shuning uchun biznes o'yinida ishtirok etish taklifi ijobiy qabul qilinadi. Ishbilarmonlik o'yini, qoida tariqasida, tayyorgarlik bosqichiga ega, shuning uchun ma'lum vaqt davomida u talabalarning kelajakdagi faoliyatining elementlarini modellashtiradigan va ularning kasbiy tayyorgarligi sifatini oshirishga qaratilgan tashkillashtirilgan amaliy darsdan oldin bo'ladi. . Ishbilarmonlik o'yinlarini uslubiy jihatdan malakali o'tkazish talabalarni kelajakdagi kasbiga tayyorlashning oqilona shaklini ta'minlaydi.

Ularni amalga oshirish jarayonida an'anaviy ta'lim shakllaridan sifat jihatidan farq qiladigan o'quvchilar munosabatlarining alohida turi shakllanadi. Bular konstruktiv hamkorlik munosabatlari, har bir talabani shaxsiyatini yaratish va malakasini oshirishdir. Muayyan mavzularda ishbilarmonlik o'yinlarini o'tkazish tajribasini o'rganish turli xil variantlar, ularning mazmuni va tuzilishini aniqlashga yondashuvlar mavjudligini ko'rsatadi. Shu bilan birga, o'qituvchining ishbilarmon o'yinlarini ishlab chiqish va o'tkazishdagi ijodiy uslubiy faoliyati bir qator mualliflarning pedagogik va uslubiy adabiyotlarda nashr etilgan nashrlarida aks ettirilgan tizimlashtirilgan ijobiy tajribani hisobga olish va ulardan foydalanishni o'z ichiga oladi. Amaliyot shuni ko'rsatadiki, ushbu elementlarning bir qatorini sifatli uslubiy ishlab chiqish o'qituvchilar uchun ma'lum qiyinchiliklarni keltirib chiqaradi. Bularga, birinchi navbatda, maqsadni belgilash muammosi kiradi. Maqsad biznes o'yinining oldindan rejalashtirilgan natijasidir. Qoida tariqasida, ishbilarmonlik o'yinlari maqsadlari bilan tajribali o'qituvchilar bilimlarni chuqurlashtirish va tizimlashtirishni, talabalar o'rtasida umumiy va kasbiy kompetensiyalarni shakllantirishni, fanning

ishchi o'quv rejasiga muvofiq kasbiy faoliyatning ayrim turlarini o'zlashtirish tajribasini egallashni belgilaydilar. va darslar mavzusi. Bu maqsadlar, aslida, biznes o'yinining vazifalari, mazmuni va tuzilishini belgilaydi, bu esa rejalashtirilgan natijaga erishishga yordam beradi. Stsenariy va qoidalarga muvofiq maqsadga erishish uchun talabalarning o'quv va kasbiy faoliyatini tashkil etish biznes o'yinini o'tkazish uchun asosdir. Ishbilarmonlik o'yinida o'quvchilar haqiqat va konventsiyani, model va taqlidni to'g'ri ajratish har doim ham mumkin emas. Amaliy hal qilish uchun muayyan hayotiy vaziyatni o'z ichiga olgan stsenariyni ishlab chiqishda ushbu komponentlar o'rtasidagi optimal muvozanatning kombinatsiyasi (bu muvozanatga erishilganda, biznes o'yini qiziqarli o'yin va ta'lim mazmuni bilan to'ldiriladi) tizimli faoliyat yondashuvini amalga oshirishga imkon beradi. talabalarni kelajakdagi kasbiy faoliyat shartlariga yaqinlashtiradi. O'quv ishbilarmonlik o'yini - bu talabalarning kasbiy faoliyatining turli tomonlarini taqlid qiluvchi va ularning kasbiy faoliyat mavzusi bo'yicha bilimlaridan kompleks foydalanish, chet tilidagi nutqini yaxshilash, shuningdek, to'liqroq o'zlashtirish uchun sharoitlarni ta'minlaydigan amaliy mashg'ulot. chet tilini kasbiy muloqot vositasi va o'rganish predmeti sifatida. Ta'lim biznes o'yini umumiy o'yin elementlariga asoslanadi: rollarning mavjudligi, rollarni amalga oshirish sodir bo'lgan vaziyatlar; turli xil o'yin elementlari. Biroq, boshqa o'yinlardan, shu jumladan o'quv xarakteridagi o'yinlardan farqli o'laroq, ishbilarmonlik o'yini sanab o'tilgan o'yin elementlari bilan bir qatorda faqat ushbu turdagi o'quv ishiga xos bo'lgan individual xususiyatlarga ega, ularsiz o'yinni biznes o'yini deb hisoblash mumkin emas: o'yinda modellashtirish. kasbiy faoliyat sharoitlari va tinglovchilarning kasbiy faoliyatining real sharoitlariga yaqin o'yin (ularga taqlid qilish); bosqichma-bosqich rivojlanish, buning natijasida oldingi bosqichdagi vazifalarning bajarilishi keyingi bosqichga ta'sir qiladi; ziddiyatli vaziyatlarning mavjudligi; o'yin shartlarida nazarda tutilgan rollarni bajaradigan o'yin ishtirokchilarining majburiy birgalikdagi faoliyati; o'yinni simulyatsiya qilish ob'ektining tavsifi; o'yin vaqtini nazorat qilish; oldindan ishlab chiqilgan va ushbu o'yinda foydalaniladigan o'yinning borishi va natijalarini baholash tizimi; o'yinning borishini tartibga soluvchi qoidalar; raqobat elementi. Materialni taqdim etishning an'anaviy shakli, ma'ruzalarni seminarlar bilan birlashtirib, unda boshqa narsalar qatorida testlar, situatsion topshiriqlar va nazorat vazifalari ham o'quv jarayonining klassik tarkibiy qismi bo'lib qolmoqda. Ishbilarmon o'yinni o'tkazish sharti va shartlari bo'yicha topshiriqlarni o'quv jarayonining boshida, semestr boshida berish maqsadga muvofiqdir, shunda talabalar ish ko'lamini darhol tasavvur qilishlari va o'z harakatlarini oldindan rejalashtirishlari mumkin. Buning uchun amaliy dars doirasida soatlar ajratiladi va paydo bo'lgan masalalar keyinchalik seminarlarda hal qilinishi mumkin. Shuni ta'kidlash kerakki, tushuntirishlar talabaga u (yoki) foydalanishi mumkin bo'lgan tayyor javobni bermasligi kerak, balki unga vaziyatni mustaqil ravishda tahlil qilish va shu asosda o'z fikri va xulosalarini shakllantirish imkonini berishi kerak. “Jamoat salomatligi va sog'liqni saqlash. "Salomatlik iqtisodiyoti" ushbu fanning usullarini o'zlashtirish uchun amaliy sog'liqni saqlashning dolzarb materiallaridan foydalangan holda biznes o'yinini taqdim etadi. O'yin bitta o'quv tsiklida guruh tomonidan amalga oshiriladi va o'quv qo'llanmaning ilovalariga muvofiq to'ldiriladi. Mavzu bo'yicha biznes o'yinidan foydalanish sog'liqni saqlash va sog'liqni saqlashning

quyidagi usullarini amaliyotda qo'llash imkonini beradi: statistik, sotsiologik, iqtisodiy, ijtimoiy-psixologik, buxgalteriya hisobi va hisobot hujjatlari bilan ishlash, ekspert baholash usuli.

XULOSA

Metodikani tanlash mavzuli dars rejasiga va fan bo'yicha ajratilgan soatlar soniga bog'liq. Birinchi bosqichda talabalar aktyorlarga bo'linadi va ularning ishbilarmonlik o'yinidagi vazifalari aniqlanadi. Demak, bosh shifokor, ijtimoiy psixolog, tibbiy statistika, iqtisodchi, bosh hisobchi, bo'lim boshlig'i, davolovchi shifokor, mustaqil ekspert, tashkilot rahbarini alohida ajratib ko'rsatish kerak. Bosh shifokor quyidagi funktsional vazifalarga ega: tibbiy tashkilot faoliyatini tahlil qilish va tibbiy tashkilotning ish va istiqbollari to'g'risidagi guvohnomani tuzish; shartnomalar tuzish va tuzish; bemorning shikoyatlarini ko'rib chiqish va tahlil qilish; Tibbiy faoliyat sifati va xavfsizligini ichki nazorat qilishning 3 darajasi, tibbiy yordam turlarini bayon qilish; ish bo'limlarining bajarilishini nazorat qilish. Ijtimoiy psixolog jamoadagi ijtimoiy-psixologik iqlimni rahbar tomonidan boshqarishning samaradorligi va moslashuvchanligini baholaydi; menejer va jamoa a'zolarining psixologik muvofiqligi; tibbiy tashkilot faoliyati bo'yicha tanlab sotsiologik tadqiqotlar. Tibbiy statistika mutaxassislari tibbiy tashkilot faoliyatining ko'rsatkichlarini va aholi salomatligi ko'rsatkichlarini hisoblab chiqadilar, ko'rsatkichlarning grafik tasvirini beradilar, turli statistik usullardan (ishonchlilikni baholash, korrelyatsiya, standartlashtirish) foydalanadilar. Shunday qilib, ishbilarmonlik o'yinini fan doirasida qo'llash natijasida “Jamoat salomatligi va sog'liqni saqlash. Sog'liqni saqlash iqtisodiyoti” mavzusida ma'ruzalarda olingan bilimlar mustahkamlangan. Turli savollarni qo'yish, amaliy qo'llash usullarini ko'rib chiqish orqali talabalar qiziqish, izlanuvchanlikni namoyon etadilar, bu esa materialni yaxshiroq o'zlashtirishni, yakuniy natijaga motivatsiyani oshiradi va amaliy darsda ish samaradorligini oshiradi. Keyingi ijobiy narsa - jamoada ishlash ko'nikmalarini egallash, mas'uliyatni taqsimlash qobiliyati. Uchinchi, bu inson doimo duch kelishi kerak bo'lgan tanlov qilish qobiliyatidir va bu mahorat ham ijobiy, ham salbiy tajribani, shu jumladan hayot yo'lini tanlashga yordam beradi. Fanni o'qitish jarayoni chinakam interaktiv tus olganligi sababli, o'quvchilar jarayonga jalb qilinadi, natijaga qiziqadi va unga intiladi, bu har doim ham darsda mumkin emas. Ishbilarmonlik o'yinini amalga oshirish jarayonida vaziyatga yoki talabalar soniga, shuningdek, o'qituvchilar tajribasiga qarab tuzatishlar kiritilishi mumkin. Ta'limning bunday tarzda yordamdan biznes o'yini sifatida o'z jarayonining an'anaviy klassik tarzda ishlab uyg'unlikda rivojlanish, bizning fikrimizcha, o'quv jarayonida eng yaxshi yordamga yordam beradi va o'quvchilarning o'zifati shaxsoyatiga anglashiga yordam beradi. uchun. .

Adabiyotlar:

1. Хакимовна Х. Х. О 'quvchilar jismoniy tarbiyasi tizimida qattish //барқарорлик ва етакчи тадқиқотлар онлайн илмий журнали. – 2022. – С. 378-381.

2. Qo‘shqarova L.S. Ta'lim jarayonida interfaol ta'lim texnologiyalari // Zamonaviy oliy maktab: innovatsion jihat. - 2009. - 4-son. - S. 28-34.
3. Hakimovna X. X. et al. PUBLIC HEALTH REFORMS IN THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN //European Journal of Molecular and Clinical Medicine. – 2021. – Т. 8. – №. 2. – С. 820-827.
4. Kushmatova D. E., Khakimova H. K. CURRENT PERSPECTIVES ON THE SUBJECT OF PUBLIC HEALTH AND HEALTH CARE //World Bulletin of Public Health. – 2022. – Т. 6. – С. 51-53.
5. Buriboevna I. S. OLIY O‘QUV YURTLARIDA “JAMOAT SALOMATLIGI VA SOG‘LIQNI SAQLASH” FANINI O‘RGANISH VA O‘TKAZISH //BARQARORLIK VA YETAKCHI TADQIQOTLAR ONLAYN ILMIIY JURNALI. – 2022. – С. 370-373.,
6. ОБОБЩЕНИЕ ТЕОРЕТИЧЕСКИХ ПОЛОЖЕНИЙ ПО ОЦЕНКЕ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ЭФФЕКТИВНОСТИ МЕДИЦИНСКИХ УСЛУГ И ИХ КАЧЕСТВА
Мамасолиева Ш.А., Болгаев А.Б., Саидова Ф.С.
Молодой ученый. 2020. № 4 (294). С. 199-203.